

ໄວໜຸ່ມບ້ານ ເປັນເຈົ້າການ ຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາ ສັດລ້ຽງ ຂອງຊາວບ້ານ ເປັນພະຍາດລະບາດຕາຍ ໃນແຕ່ລະປີ

ID:	Author:	Organization:	Created date:
80	MHP	MHP	2020-02-17 00:00:00

1. ກ່ຽວກັບສະພາບບັນຫາທີ່ໂຄງການຢາກຈະແກ້ໄຂ / About the problem that project want to solve.

ປະຊາຊົນ ທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າ ເຂດພູດອຍ ໃນຊົນນະບົດ ສ່ວນຫຼວງຫຼາຍແມ່ນຍິດຖີ ອາຊີບເຮັດໄຮ່ປູກເຂົ້າເປັນອາຊີບຫຼັກ ແລະ ລ້ຽງສັດ ເປັນ ກິດຈະກຳເສີມທີ່ສືບທອດກັນມາຫຼາຍເຊັ່ນຄົນແລ້ວ, ເນື່ອງຈາກວ່າ ເຂດພູດອຍ ເຮັດນາບໍ່ໄດ້, ການເຂົ້າເຖິງການຕະຫຼາດ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຍາກ ຍ້ອນເສັ້ນທາງບໍ່ດີ, ປະຊາຊົນປູກເຂົ້າໄວ້ກິນໃນຄອບຄົວ ແລະ ລ້ຽງສັດໄວ້ເປັນ ອາຫານ, ໄວ້ເຮັດອິດຄອງປະເພນີ ພາຍໃນຄອບຄົວ ນອກຈາກນັ້ນຍັງເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນມີລາຍຮັບຈາກການລ້ຽງສັດ ເຊິ່ງສາມາດສົ່ງລູກໄປເຂົ້າໂຮງຮຽນ, ມີເງິນແປງ ເຮືອນງາມຢູ່ ແລະ ຊື່ເຄື່ອງໃຊ້ສອຍອັນຈຳເປັນພາຍໃນຄອບຄົວ

ແຕ່ວ່າການລ້ຽງສັດຂອງປະຊາຊົນ ແມ່ນລ້ຽງປ່ອຍຕາມທຳມະຊາດ ໃນເວລາສັດລ້ຽງຂອງຊາວບ້ານເຈັບເປັນກໍບໍ່ໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວ ແລະ ສັດຕາຍບໍ່ຮູ້ສາເຫດ, ນອກຈາກນັ້ນ ປະຊາຊົນຍັງນຳເອົາສັດທີ່ຕາຍນັ້ນມາກິນ ແລ້ວເຮັດໃຫ້ເກີດ ການແຜ່ລະບາດພະຍາດສັດ ຫຼາຍ ໃນປີ 2019, ສະເລ່ຍສັດຕາຍຈຳນວນປະມານ 77 ໂຕ ໃນ 1 ບ້ານ (ໝູ່, ງົວ, ຄວາຍ, ແບ້) ເນື່ອງຈາກສັດເປັນພະຍາດແລ້ວ ປະຊາຊົນບໍ່ຮູ້ຈັກການປິ່ນປົວສັດ

2. ໂຄງການໄດ້ເຮັດຫຍັງແດ່ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ / About how the project solve the problems

ຂັ້ນຕອນການສະໜັບສະໜູນກຸ່ມໄວໜຸ່ມຂັ້ນບ້ານ ທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າເຂົ້າເຮັດກິດຈະກຳຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອແກ້ຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວ1. ອອກ ແບບ ແລະ ກຳນົດຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າ.

2. ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ ພັດທະນາ ນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມື GALS
3. ສ້າງແບບຟອມລົງສໍາພາດເກັບກໍາຂໍ້ມູນຈາກປະຊາຊົນໃນບ້ານ
4. ສັງລວມຂໍ້ມູນ ແລະ ວິເຄາະຫາສາເຫດຫຼັກເພື່ອແກ້ໄຂ ໂດຍການນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມື ຕີນໄມ້ ວິເຄາະບັນຫາ (ຈາກເຄື່ອງມື GALS)
5. ສະໜັບສະໜູນກຸ່ມໄວໜຸ່ມ ສ້າງແຜນກິດຈະກຳແກ້ໄຂບັນຫາບົດຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນໍາສະເໜີສະພາບບັນຫາໃຫ້ປະຊາຊົນໃນບ້ານຮັບຮູ້ ແລະ ນໍາສະເໜີແຜນແກ້ໄຂໃຫ້ປະຊາຊົນຮັບຮູ້ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ.
6. ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ລົງແນະນຳໄວໜຸ່ມປະຕິບັດກິດຈະກຳແກ້ໄຂບັນຫາໂດຍເຂົາເຈົ້າເອງ.

ຂັ້ນຕອນປະຕິບັດ: MHP ຮ່ວມກັບ ຫ້ອງການພັກລັດ ຂັ້ນແຂວງປະສານງານກັບ ເມືອງ ເພື່ອລົງສະໜັບສະໜູນ ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ, ລົງແນະນຳກັບທີມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຂອງໄວໜຸ່ມ, ສະໜັບສະໜູນເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ການປະສານງານ

3. ຜົນສໍາເລັດຂອງໂຄງການ / Results of the project

- ກິດຈະກຳຫຼັກກຸ່ມໄວໜຸ່ມໄດ້ເຮັດສໍາເລັດ:

- 1) ສ້າງຕັ້ງກຸ່ມສັດຕະວະແພດບ້ານ
- 2) ພະນັກງານສັດຕະວະແພດຈາກ ຫ້ອງການກະສິກໍາເມືອງ ມາຝຶກອົບຮົມ ການບົ່ງມະຕິພະຍາດ, ການສັກຢາປ້ອງກັນ-ປິ່ນປົວພະຍາດສັດ ແລະ ການສັກຢາວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດຕາມລະດູການ (MHP ສະໜັບສະໜູນງົບປະມານຊື້ອຸປະກອນ ແລະ ຢາ)
- 3) ກຸ່ມໄວໜຸ່ມລົງສັກປ້ອງກັນພະຍາດ ແລະ ມີປະຕິທິນສັກຢາ ປ້ອງກັນພະຍາດຕາມລະດູການ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ກຸ່ມໄວໜຸ່ມຍັງມີແຜນໃຫ້ພະນັກງານກະສິກໍາລົງແນະນຳກັບ
- 4) ນໍາສະເໜີສະພາບບັນຫາ ໃນກອງປະຊຸມປະຈຳປີຂອງສະມາຄົມ ເຮັດໃຫ້ພະນັກງານຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຂົ້າມາຊ່ວຍໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ຮັບຮູ້ບັນຫາຂອງຊຸມຊົນຫຼາຍຂຶ້ນ.
- 5) ສ້າງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງກຸ່ມສັດຕະວະແພດບ້ານ

4. ປັດໄຈສຸກສິນສໍາເລັດ / Factors of success

1. ໄວໜຸ່ມບ້ານ ມີຄວາມເປັນເຈົ້າການ ແລະ ອໍາການປົກຄອງບ້ານໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື (ພວກເຮົາໃຫ້ນາຍບ້ານ ເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນກິດຈະກຳຂອງກຸ່ມໄວໜຸ່ມເພື່ອສະດວກໃນການປະສານງານ, ການລະດົມປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ເປັນໜ້າເຊື່ອຖືຫຼາຍໃນຊຸມຊົນ)
2. ການກໍານົດເປົ້າໝາຍ ຫຼື ຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າ ລະອຽດຊັດເຈນ ເໝາະສົມສໍາລັບຊຸມຊົນ (ບັນຫາທີ່ໄວໜຸ່ມຄົ້ນຄວ້າ ແມ່ນບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນຫຼາຍທີ່ສຸດໃນແຕ່ລະປີ)
3. ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຢ່າງປົກກະຕິ ແລະ ຕິດແທດກັບຊຸມຊົນເລື້ອຍໆ
4. ມີແຜນໂຄງການລະອຽດ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳກັບກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ແລະ ຈະແຈ້ງໃນການສ້າງບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈກັນໃນເບື້ອງຕົ້ນ (MOU)
5. ສະມາຄົມ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານພັກລັກ ມີການສ້າງແຜນລົງສະໜັບສະໜູນກຸ່ມໄວໜຸ່ມຮ່ວມກັນ ເຮັດໃຫ້ສະດວກໃນການປະສານງານ (ເຂົ້າໃຈກັນດີ)

5. ຂໍ້ຈຳກັດທີ່ເຮັດໃຫ້ບໍ່ສໍາເລັດຜົນເຕັມ / Limitations

1. ປະຊາຊົນໃນຊົນນະບົດຍັງຖືເປົ້າ ຕໍ່ການສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດ ແລະ ເຂົ້າໃຈເຖິງຜົນກະທົບທາງລົບ ຂອງບັນຫາພະຍາດລະບາດ, ບໍ່ຢາກເສຍເງິນຊື້ວັກຊີນປ້ອງກັນ, ສັດເປັນພະຍາດລະບາດຕາຍ ກໍ່ພາກັນກິນ ເຮັດໃຫ້ພະຍາດສັດລ້ຽງແພ່ລະບາດທຸກໆປີ, ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບສິນປະຊາຊົນເປັນຈໍານວນຫຼວງຫຼາຍ.
2. ຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ພັກລັດ) ບໍ່ມີງົບປະມານໃນການລົງ ຕິດຕາມ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາຂອງປະຊາຊົນຢ່າງທັນການ

6. ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ທີ່ສິນໃຈປາກົດລອງນໍາໃຊ້ / Recommendations for scaling up

ຂໍ້ມູນ ແລະ ວິທີການນີ້ ເປັນພຽງກັນແບ່ງປັນປະສົບການຈາກການເຮັດກິດຈະກຳຕົວຈິງ 1 ປ້ານ ຂອງພວກເຮົາທີ່ຜ່ານມາ, ຍັງຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນຂອງໂຄງການ

